

Sygn. akt IV U 1944/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2020 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lidia Łataś

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Jastrzębska-Ciura

po rozpoznaniu na rozprawie 18 lutego 2020 roku w C.

sprawy E. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania E. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z 30 września 2019 roku Nr (...)

oddala odwołanie

Sygnatura akt IV U 1944/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 września 2019 roku, Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu E. M. ponownego ustalenia wysokości emerytury.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia organ rentowy powołał się na art. 110a ustawy 17 grudnia 1988 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wskazał, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony

z zarobków z 10 lat kalendarzowych z okresu od 1999 roku do 2008 roku wynosi 3,25%, zaś z zarobków z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia – 169,55%, zatem w żadnym z przypadków nie jest wyższy niż 250%.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył E. M. – reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego. Zaskarżonemu

w całości rozstrzygnięciu zarzucono naruszenie art. 110a ust. 1 ustawy

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez odmowę ponownego przeliczenia emerytury w sytuacji, gdy ubezpieczony spełnia przesłanki

z art. 110a ww. ustawy do ponownego przeliczenia emerytury, bowiem jego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z ostatnich 10 lat przekracza 250%, co jest podstawą do ponownego przeliczenia wysokości świadczenia emerytalno – rentowego. Mając na uwadze powyższe ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji ZUS poprzez ponowne przeliczenie emerytury, zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

E. M. urodził się (...). W marcu 1990 roku ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę górniczą, do wniosku załączył zaświadczenie Rp-7 za okres od stycznia do grudnia 1989 roku. W stosunku pracy ubezpieczony pozostawał do 31 grudnia 1989 roku. Decyzją z 15 kwietnia 1990 roku ZUS przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od 1 grudnia 1989 roku. Podstawę wymiaru emerytury stanowiło początkowo wynagrodzenie za okres od stycznia do grudnia 1989 roku. W 1991 roku świadczenie emerytalne zostało przeliczone i do ustalenia podstawy wymiaru emerytury górniczej Zakład przyjął wynagrodzenie ubezpieczonego z okresu kolejnych 3 lat kalendarzowych wybranych z okresu 12 lat kalendarzowych poprzedzających miesiąc zgłoszenia wniosku o emeryturę, to jest z okresu od 1980 roku do 1982 roku (Rp – 7 z lat 01/1980 – 12/1982). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego wyniósł 316,70% i został ograniczony do 250%. Decyzją z 8 marca 1991 roku, organ rentowy przyznał odwołującemu prawo do renty z tytułu choroby zawodowej. W związku z tym ubezpieczony pobierał świadczenie emerytalne pozostające w zbiegu z rentą z tytułu choroby zawodowej.

W okresie od 1 września 1979 roku do 8 czerwca 1986 roku oraz od 4 stycznia 1988 roku do 31 grudnia 1989 roku ubezpieczony pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w C.. Wysokość wynagrodzenia osiągniętego w ww. okresie została udokumentowana przez odwołującego zaświadczeniami o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (Rp-7). Od 9 czerwca 1986 roku do 31 grudnia 1987 roku odwołujący pracował na eksporcie na W.. Za okres tego zatrudnienia eksportowego ubezpieczony przedłożyć tzw. wynagrodzenia zastępcze. W okresie od 1 stycznia 2002 roku do 31 grudnia 2002 roku ubezpieczony pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w P.P.H. (...) sp.j. w P. na stanowisku operatora maszyn. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru za 2002 rok wynosi 32,51%.

We wrześniu 2016 roku ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie świadczenia. Decyzją z 13 października 2016 roku organ rentowy odmówił przeliczenia świadczenia w oparciu o art. 110 a ustawy, albowiem wwpw liczony z 10 lat kalendarzowych od 1996 do 2005 wyniósł 3,25%, natomiast z 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu wyniósł 86,28%. Do decyzji załączono informację o okresach za jakie przyjęto wynagrodzenie minimalne z uwagi na nieudokumentowanie przychodów (k. 321,322).

W dniu 10 września 2019 roku odwołujący wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o ponowne przeliczenie świadczenia. Ubezpieczony wniósł o przyjęcie do ponownego obliczenia świadczenia zarobków z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie/ponowne obliczenie świadczenia, to jest od 1980 do 1989 roku. Do wniosku ubezpieczony przedłożył zaświadczenie o wynagrodzeniu zastępczym za lata 1986-1987.

(dowód: akta rentowe)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 110a ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 roku, poz. 53, ze zm., dalej: ustawa emerytalna), wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym

mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz (art. 110a ust. 2 ustawy emerytalnej).

Podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176 (art. 15 ust. 1 ustawy emerytalnej). Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu (art. 15 ust. 6 ustawy emerytalnej). W myśl art. 15 ust. 5 ustawy emerytalnej, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Zgodnie z art. 110 ust. 3 ustawy emerytalnej, okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176.

Przy ponownym jednorazowym obliczeniu wysokości emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej konieczne jest zatem kumulatywne spełnienie dwóch przesłanek:

- 1) uwzględnienia nowej podstawy wymiaru z okresów przypadającej w całości lub w części po przyznaniu emerytury, co oznacza, że okresy i dalsze opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego są warunkiem koniecznym obliczenia nowego składnika wysokości podstawy wymiaru przeliczanej ponownie emerytury,
- 2) wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia z art. 15 ust. 5 powinien być wyższy niż 250%.

W przeciwnym razie doszłoby do nierównego traktowania ubezpieczonych tylko ze względu na dyskryminującą datę ustalania uprawnień emerytalnych tym emerytom, którzy nie wskazali żadnej nowej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne lub emerytalne i rentowe przypadającej w całości lub w części po przyznaniu emerytury, w porównaniu z emerytami, którzy legitymowali się dalszymi okresami ubezpieczeń społecznych i opłacali składki po przyznaniu emerytury, która bez tego obligatoryjnego warunku analizowanej nowości legislacyjnej nie może podlegać takim samym zasadom ustalania wysokości świadczeń emerytalnych.

Możliwość ponownego jednorazowego obliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej miała stanowić swoistą „premię” za dalszą aktywność zawodową i podleganie ubezpieczeniom społecznym oraz opłacanie wysokich składek po przyznaniu emerytury, tak aby pozwalały one na wyliczenie wyższego wskaźnika podstawy jej wymiaru niż przed zastosowaniem jego ograniczenia do 250% (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2019 roku, sygnatura akt I UK 182/18, Legalis nr 1898342).

Ubezpieczony wniósł o ponowne ustalenie podstawy wymiaru emerytury w oparciu o przeciętną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne z okresu kolejnych 10 lat kalendarzowych od 1980 do 1989 roku. Wskazać jednak należy, że w celu ponownego ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego w zgodnie z art. 110a ustawy emerytalnej należy przyjąć:

- 1) okres kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ciągu kolejnych 20 lat kalendarzowych bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia (ubezpieczony wystąpił

z rzecznym wnioskiem w 2019 roku, zatem okres 10 kolejnych lat kalendarzowych musi przypadać w tej sytuacji w latach 1999-2018),

2) bądź też okres 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia przypadających przed rokiem złożenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury (to jest 20 lat kalendarzowych przypadających przed 2018 rokiem).

Ubezpieczony spełnia warunek wykazania podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, ponieważ po przyznaniu mu emerytury, bowiem w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 roku, był zatrudniony w P.P.H. (...) sp.j. w P.. Ażeby zastosować przeliczenia z art. 110 a ustawy koniecznej jest przyjęcie tego przychodu. Nie spełnia on jednak warunku wykazania wskaźnika wysokości podstawy wymiaru powyżej 250%. Jak to wyżej wskazano w przypadku 10 lecia w okresie 20 lat przed złożeniem wniosku o przeliczenie świadczenia wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 3,25% (lata 1999-2008), natomiast w przypadku przychodów przyjętych z 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu wwpw wyniósł 169,55% (lata: 1966-1972, 1974-1975, 1980-1989 i 2002). Oba wskaźniki wysokości podstawy wymiaru zostały ustalone w oparciu o wariant najkorzystniejszy dla ubezpieczonego, to jest uwzględniając wysokość zarobków wynikającą z zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (Rp-7), w tym obejmującą tzw. wynagrodzenie zastępcze z okresu przebywania przez ubezpieczonego na kontrakcie, a za okresy niewykazane przyjmując wynagrodzenia ustalone zgodnie z art. 15 ust. 2a.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. i przepisów prawa szczegółowo powołanych w treści niniejszego uzasadnienia orzeczono jak w sentencji wyroku.